

Winterreise

Teksti Wilhelm Müller, käännös Hanna Rantala

1. Gute Nacht

Fremd bin ich eingezogen,
Fremd zieh' ich wieder aus.
Der Mai war mir gewogen
Mit manchem Blumenstrauß.
Das Mädchen sprach von Liebe,
Die Mutter gar von Eh'
Nun ist die Welt so trübe,
Der Weg gehüllt in Schnee.

Ich kann zu meiner Reisen
Nicht wählen mit der Zeit,
Muß selbst den Weg mir weisen
In dieser Dunkelheit.
Es zieht ein Mondenschatten
Als mein Gefährte mit,
Und auf den weißen Matten
Such' ich des Wildes Tritt.

Was soll ich länger weilen,
Daß man mich trieb hinaus?
Laß irre Hunde heulen
Vor ihres Herren Haus;
Die Liebe liebt das Wandern –
Gott hat sie so gemacht –
Von einem zu dem andern.
Fein Liebchen, gute Nacht!

Will dich im Traum nicht stören,
Wär schad' um deine Ruh',
Sollst meinen Tritt nicht hören
– Sacht, sacht die Türe zu!
Schreib' im vorübergehen
An's Tor dir gute Nacht,
Damit du mögest sehen,
An dich hab' ich gedacht.

1. Hyvää yötä

Vieraana tänne tulin,
vieraana täältä lähdän.
Toukokuu oli hyvä minulle
monine kukkakimppuineen.
Tyttö puhui rakkaudesta,
äiti jopa aviosta.
Nyt maailma on synkkä,
lumi peittää tien.

En voi matkoilleni
aikaa valita.
Minun täytyy itse löytää tie
tässä pimeydessä.
Kuu varjostaa minulle
matkakumppanin,
ja valkeilta peitteiltä
etsin peuran jälkiä.

Miksi viivyttelisin pidempään,
kunnes minut ajettaisi pois?
Antaa vauhkojen hurttien haukkua
isäntänsä talon edessä;
Lempi vaeltamista rakastaa –
Jumala on tehnyt sen niin –
Yhden luota toisen luo.
Armas hyvä, hyvää yötä!

En halua häiritä untasi.
Olisi sääli levollesi.
Et saa kuulla lähtöäni
– Hiljaa varoen ovi kiinni!
Kirjoitan ohi mennessä
portinpieleen: Hyvää yötä!
että näkisit
minun ajatelleen sinua.

2. Die Wetterfahne

Der Wind spielt mit der Wetterfahne auf
meines schönen Liebchens Haus.
Da dacht ich schon in meinem Wahne,
sie pfiff den armen Flüchtling aus.

Er hätt' es eher bemerken sollen,
des Hauses aufgestecktes Schild,
so hätt' er nimmer suchen wollen
im Haus ein treues Frauenbild.

Der Wind spielt drinnen mit den Herzen
wie auf dem Dach, nur nicht so laut.
Was fragen sie nach meinen Schmerzen?
Ihr Kind ist eine reiche Braut.

3. Gefror'ne Tränen

Gefror'ne Tropfen fallen
von meinen Wangen ab:
Ob es mir denn entgangen,
daß ich geweinet hab'?

Ei Tränen, meine Tränen,
und seid ihr gar so lau,
daß ihr erstarrt zu Eise
wie kühler Morgentau?

Und dringt doch aus der Quelle
der Brust so glühend heiß,
als wolltet ihr zerschmelzen
des ganzen Winters Eis!

4. Erstarrung

Ich such' im Schnee vergebens

2. Tuuliviiri

Tuuli leikkii tuuliviirillä
kauniin rakkaani talon katolla.
Hulluudessani ajattelin
sen viheltävän pakolaispololle.

Hänen olisi pitänyt aiemmin huomata
taloon esille pantu vaakuna,
silloin hän ei koskaan olisi etsinyt
talosta uskollista naisenpuolta.

Tuuli siellä sydämellä leikkii
kuin katolla, vaan ei yhtä kovaa.
Mitä kysyt tuskistani?
Lapsensa on rikas morsian.

3. Jäätäneet kyneleet

Jäätäneet pisarat
tippuvat poskiltani:
Aivan kuin en olisi
huomannut itkeneeni?

Oi kynelet, kyyneleeni
oletteko niin haaleat,
että jähmetytte jääksi
kuin kylmä aamukaste?

Ja tulette kuitenkin lähteestä
hehkuvan kuuman rinnan,
kuin haluaisitte sulattaa
koko talven jäät!

4. Kohme

Etsin lumesta turhaan

nach ihrer Tritte Spur,
wo sie an meinem Arme
durchstrich die grüne Flur.

Ich will den Boden küssen,
durchdringen Eis und Schnee
mit meinen heißen Tränen,
bis ich die Erde seh'.

Wo find' ich eine Blüte,
wo find' ich grünes Gras?
Die Blumen sind erstorben
der Rasen sieht so blaß.

Soll denn kein Angedenken
ich nehmen mit von hier?
Wenn meine Schmerzen schweigen,
wer sagt mir dann von ihr?

Mein Herz ist wie erstorben,
kalt starrt ihr Bild darin:
Schmilzt je das Herz mir wieder
fließt auch ihr Bild dahin.

5. Der Lindenbaum

Am Brunnen vor dem Tore,
da steht ein Lindenbaum:
Ich träumt in seinem Schatten
so manchen süßen Traum.

Ich schnitt in seine Rinde
so manches liebe Wort;
es zog in Freud' und Leide
zu ihm mich immer fort.

Ich muß' auch heute wandern
vorbei in tiefer Nacht,
da hab' ich noch im Dunkel
die Augen zugemacht.

hänen askeleidensa jälkiä,
missä vierelläni hän
kävi vihreillä lehdoilla.

Haluan suudella maata,
lävistää lumen ja jään
kuumilla kyyneleilläni
kunnes näen maan.

Mistä löydän kukan,
mistä vihreää ruohoa?
Kukat ovat kuolleet,
ruoho niin kalpeaa.

Enkö saisi ottaa mitään muistoja
täältä mukaani?
Kun tuskani vaimenevat,
kuka sitten kertoo minulle hänestä?

Sydämeni on kuin kuollut,
Kylmä jähmettää hänen kuvansa sinne.
Jos sydämeni ikinä sulaa,
katoaa myös hänen kuvansa.

5. Lehmus

Portin edessä kaivolla
on lehmus:
Uneksin sen varjossa
monen monta ihanaa unta.

Kaiversin sen kuoreen
monen monta sanaa rakasta;
Niin ilossa kuin surussa se veti
minut aina puoleensa.

Tänään jouduin ohittamaan
sen yön pimeydessä.
Suljin silmäni,
vaikka oli pimeää.

Und seine Zweige rauschten,
als riefen sie mir zu:
Komm her zu mir, Geselle,
hier find'st du deine Ruh'!

Die kalten Winde bliesen
mir grad ins Angesicht;
der Hut flog mir vom Kopfe,
ich wendete mich nicht.

Nun bin ich manche Stunde
entfernt von jenem Ort,
und immer hör' ich's rauschen:
Du fändest Ruhe dort!

6. Wasserflut

Manche Trän' aus meinen Augen
ist gefallen in den Schnee;
seine kalten Flocken saugen
durstig ein das heiße Weh.

Wenn die Gräser sprossen wollen
weht daher ein lauer Wind,
und das Eis zerspringt in Schollen
und der weiche Schnee zerrinnt.

Schnee, du weißt von meinem Sehnen,
Sag' mir, wohin doch geht dein Lauf?
Folge nach nur meinen Tränen,
nimmt dich bald das Bächlein auf.

Wirst mit ihm die Stadt durchziehen,
munt're Straßen ein und aus;
Fühlst du meine Tränen glühen,
da ist meiner Liebsten Haus.

7. Auf dem Flusse

Der du so lustig rauschtest,

Sen oksat kahisivat
Kuin ne olisivat kutsuneet minua:
Tule luokseni, matkaaja,
täältä löydät rauhan!

Kylmä tuuli puhalsi
suoraan kasvoilleni;
Hattu lensi päästäni,
en kääntynyt takaisin.

Nyt olen jonkun tunnin
päässä tuosta paikasta,
Ja aina vain kuulen kahinan:
Sieltä löytäisit rauhasi!

6. Tulva

Monet kyyneleet silmistäni
ovat lumelle tippuneet;
kylmät hiutaleensa imevät
ahnaasti kuuman tuskan.

Kun ruoho versoo
täällä puhaltaa leuto tuuli,
ja jää murtuu palasiksi,
ja pehmeä lumi sulaa vedeksi.

Lumi, tunnet kaipuuni
Kerro, minne vie tiesi?
Seuraa vain kyynleitäni,
pääset pian puron pyörteisiin.

Kuljet sen mukana kaupungin läpi,
sisään ja ulos vilkkaita katuja:
jos tunnet kyynleideni lämmön
siellä on armaani talo.

7. Joella

Sinä, joka niin iloisesti virtasit,

du heller, wilder Fluß,
wie still bist du geworden,
gibst keinen Scheidegruß.

Mit harter, starrer Rinde
hast du dich überdeckt,
liegst kalt und unbeweglich
im Sande ausgestreckt.

In deine Decke grab' ich
mit einem spitzen Stein
den Namen meiner Liebsten
und Stund und Tag hinein:

Den Tag des ersten Grußes,
den Tag, an dem ich ging;
um Nam' und Zahlen windet
sich ein zerbrochener Ring.

Mein Herz, in diesem Bache
erkennst du nun dein Bild?
Ob's unter seiner Rinde
Wohl auch so reißend schwillt?

8. Rückblick

Es brennt mir unter beiden Sohlen,
Tret' ich auch schon auf Eis und Schnee,
Ich möcht' nicht wieder Atem holen,
Bis ich nicht mehr die Türme seh'.

Hab' mich an jeden Stein gestoßen,
so eilt' ich zu der Stadt hinaus;
die Krähen warfen Bäll' und schloßen
auf meinen Hut von jedem Haus.

Wie anders hast du mich empfangen,
du Stadt der Unbeständigkeit!
An deinen blanken Fenstern sangen
die Lerch' und Nachtigall im Streit.

Sinä kirkas, villi virta,
kuinka vaitonaiseksi oletkaan tullut
et sano edes hyvästejä.

Kovan, jäykän kuoren
olet päällesi pukenut,
makaat kylmänä ja liikkumatta
hiekkalle levittyneenä.

Pinnallesi kaiverran
terävällä kivellä
rakkaani nimen
ja tunnin ja päivän:

Päivän, jona kohtasimme
Päivän, jona lähdin;
nimeä ja lukua ympäröi
katkonainen rengas.

Sydämeni, tässä purossa
tunnistatko oman kuvasi?
Ehkä myös sen pinnan alla
kuohuu herkeämättä?

8. Katse taaksepäin

Jalkojeni alla polttaa
vaikka kävelen jäällä ja lumella,
En halua vetää henkeä
ennen kuin en näe torneja enää.

Kompastuin jokaiseen kiveen
kiireessäni pois kaupungista;
Varikset heittivät lumipalloja ja rakeita
päin hattuani joka talosta.

Kuinka toisin otitkaan minut vastaan
sinä uskottomuuden kaupunki!
Valkeilla ikkunoillasi lauloivat
kilvan leivo ja satakieli.

Die runden Lindenbäume blühten,
die klaren Rinnen rauschten hell,
und ach, zwei Mädchenaugen glühten.
– Da war's gescheh'n um dich, Gesell'!

Kömmt mir der Tag in die Gedanken,
möcht' ich noch einmal rückwärts seh'n,
möcht' ich zurücke wieder wanken,
vor ihrem Hause stille steh'n.

9. Irrlicht

In die tiefsten Felsengründe
lockte mich ein Irrlicht hin:
Wie ich einen Ausgang finde,
liegt nicht schwer mir in dem Sinn.

Bin gewohnt das Irregehen,
's führt ja jeder Weg zum Ziel:
Unsre Freuden, unsre Leiden,
alles eines Irrlichts Spiel!

Durch des Bergstroms trock'ne Rinnen
wind' ich ruhig mich hinab,
jeder Strom wird's Meer gewinnen,
jedes Leiden auch ein Grab.

10. Rast

Nun merk' ich erst, wie müd' ich bin,
da ich zur Ruh' mich lege:
das Wandern hielt mich munter hin
auf unwirtbarem Wege.

Die Füße frugen nicht nach Rast,
es war zu kalt zum Stehen;
der Rücken fühlte keine Last,
der Sturm half fort mich wehen.

Pyöreät lehmukset kukkivat,
kirkkaat purot solisivat,
ja oi, neidon silmät kimalsivat.
– Se oli menoa, ystäväni!

Kun se päivä tulee ajatuksiini
haluaisin katsoa taakse vielä kerran.
Haluaisin huojuen mennä takaisin,
seistä hiljaa hänen talonsa luona.

9. Virvatuli

Syvimpiin kallionkoloihin
virvatuli houkutteli minut:
ulospääsyn löytäminen
ei minua kovin paina.

Olen tottunut harhailuun;
johtavathan kaikki polut perille.
Ilomme, surumme,
kaikki vain virvatulen leikkiä!

Kuivuneen vuoripuron uomaa pitkin
kävelen rauhallisesti alas.
Meri voittaa lopulta kaikki purot,
hauta kaiken kärsimyksen.

10. Lepo

Nyt vasta huomaan kuinka väsynyt olen,
kun asetun levolle:
vaeltaminen piti minut hereillä
karulla tiellä.

Jalkani eivät pyytäneet lepoa,
oli liian kylmä pysyä paikallaan;
Selkä ei tuntenut taakkaa,
myrsky auttoi puhaltaen minua eteenpäin.

In eines Köhlers engem Haus
hab' Obdach ich gefunden;
doch meine Glieder ruh'n nicht aus:
so brennen ihre Wunden.

Auch du, mein Herz, in Kampf und Sturm
so wild und so verwegen,
fühlst in der Still' erst deinen Wurm
mit heißem Stich sich regen!

11. Frühlingstraum

Ich träumte von bunten Blumen,
So wie sie wohl blühen im Mai;
Ich träumte von grünen Wiesen,
Von lustigem Vogelgeschrei.

Und als die Hähne krächten,
Da ward mein Auge wach;
Da war es kalt und finster,
Es schrien die Raben vom Dach.

Doch an den Fensterscheiben,
Wer malte die Blätter da?
Ihr lacht wohl über den Träumer,
Der Blumen im Winter sah?

Ich träumte von Lieb' um Liebe,
Von einer schönen Maid,
Von Herzen und von Küssen,
Von Wonne und Seligkeit.

Und als die Hähne krächten,
Da ward mein Herze wach;
Nun sitz ich hier alleine
Und denke dem Traume nach.

Die Augen schließ' ich wieder,
Noch schlägt das Herz so warm.
Wann grünt ihr Blätter am Fenster?
Wann halt' ich mein Liebchen im Arm?

Miilunpolttajan ahtaasta talosta
löysin yösjän;
Silti raajani eivät lepää:
niin kirvelevät haavani.

Myös sinä, sydämeni, taistelussa ja
myrskyssä niin villi ja rohkea,
vasta levossa tunnet käärmeeši
polttavasti sinua purevan.

11. Kevätunelma

Näin unta kirjavista kukista,
niin kuin ne kukkivat toukokuussa;
Näin unta vihreistä niityistä
ja iloisesta linnunlaulusta.

Ja kun kukko kiekui,
silloin silmäni aukesivat;
Oli kylmää ja pimeää,
korpit kirkuivat katolla.

Mutta ikkunalasiin,
kuka maalasi nuo lehdet?
Nauratte varmaan uneksijalle,
joka näki kukkia talvella?

Uneksin lemmestä lemmen tähden
kauniista neidosta,
sydämistä ja suudelmista,
onnesta ja autuudesta.

Ja kun kukko kiekui
silloin sydämeni heräsi;
Nyt istun täällä yksin
ja ajattelen untani.

Suljen silmät uudestaan,
vielä sykkii sydämeni niin lämpimästi.
Koska viheriöitte lehdet ikkunassa?
Koska saan rakkaani syliin?

12. Einsamkeit

Wie eine trübe Wolke
durch heit're Lüfte geht,
wenn in der Tanne Wipfel
ein mattes Lüftchen weht:

So zieh ich meine Straße
dahin mit trägem Fuß,
durch helles, frohes Leben,
einsam und ohne Gruß.

Ach, daß die Luft so ruhig!
Ach, daß die Welt so licht!
Als noch die Stürme tobten,
war ich so elend nicht.

13. Die Post

Von der Straße her ein Posthorn klingt.
Was hat es, daß es so hoch aufspringt,
mein Herz?

Die Post bringt keinen Brief für dich.
Was drängst du denn so wunderlich,
mein Herz?

Nun ja, die Post kommt aus der Stadt,
wo ich ein liebes Liebchen hatt',
mein Herz!

Willst wohl einmal hinüberseh'n
und fragen, wie es dort mag geh'n,
mein Herz?

14. Der greise Kopf

Der Reif hatt' einen weißen Schein
mir übers Haar gestreuet;

12. Yksinäisyys

Kuin synkkä pilvi
kirkkaalla ilmalla,
kun kuusten latvoissa
heikko tuulenviri:

Niin kuljen tietäni
siellä raskain jaloin,
kirkkaan, iloisen elon läpi
yksin ilman tervehdyksiä.

Oi, kuinka rauhainen ilma!
Oi, kuinka valoisa maailma!
Kun myrskyt vielä raivosivat,
en ollut näin onneton.

13. Posti

Tieltä kuuluu postitorven ääni.
Mikä saa sinut hypähtämään noin,
sydämeni?

Postissa ei ole kirjettä sinulle.
Miksi noin kummasti taot,
sydämeni?

No jaa, postihan tulee kaupungista,
jossa minulla oli lempilemmitty,
sydämeni!

Haluaisit varmaan vielä kerran kurkistaa
sinne ja kysyä miten siellä mahtaa mennä,
sydämeni?

14. Harmaa pää

Halla ripotteli
valkean huurteen hiuksiini;

da glaubt' ich schon ein Greis zu sein,
Und hab' mich sehr gefreuet.

Doch bald ist er hinweggetaut,
hab' wieder schwarze Haare,
daß mir's vor meiner Jugend graut –
wie weit noch bis zur Bahre!

Vom Abendrot zum Morgenlicht
ward mancher Kopf zum Greise.
Wer glaubt's? und meiner ward es nicht
auf dieser ganzen Reise!

15. Die Krähe

Eine Krähe war mit mir
aus der Stadt gezogen,
Ist bis heute für und für
um mein Haupt geflogen.

Krähe, wunderliches Tier,
willst mich nicht verlassen?
Meinst wohl, bald als Beute hier
meinen Leib zu fassen?

Nun, es wird nicht weit mehr geh'n
an dem Wanderstabe.
Krähe, laß mich endlich seh'n,
Treue bis zum Grabe!

16. Letzte Hoffnung

Hie und da ist an den Bäumen
manches bunte Blatt zu seh'n,
und ich bleibe vor den Bäumen
oftmals in Gedanken steh'n.

Schaue nach dem einen Blatte,
hänge meine Hoffnung dran;

silloin luulin olevani jo harmaahapsi
ja iloitsin suuresti.

Pian se sulii pois,
hiukseni ovat taas mustat,
Kuinka kammoan nuoruuttani –
kuinka pitkästi vielä paareille!

Illanruskosta aamun sarastukseen
moni pää harmaantuu.
Kuka uskoisi? Ja minun ei
koko tällä pitkällä matkalla!

15. Varis

Varis tuli kanssani
pois kaupungista,
Tähän saakka se on
lennellyt pääni yllä.

Varis, kummallinen lintu,
etkö hylkää minua?
Aiotko piankin saaliiksi
saada ruumiini?

No, nyt ei ole enää pitkälle menemistä
vaellussauvaani nojaten.
Varis, näytä minulle viimeinkin
uskollisuutta hautaan asti!

16. Viimeinen toivo

Siellä ja täällä puissa
on kirjavia lehtiä,
ja minä jään usein
ajatuksiini puiden luo.

Katson yhtä lehteä,
ripustan toivoni siihen;

spielt der Wind mit meinem Blatte,
zitr' ich, was ich zittern kann.

Ach, und fällt das Blatt zu Boden,
fällt mit ihm die Hoffnung ab;
fall' ich selber mit zu Boden,
wein' auf meiner Hoffnung Grab.

17. Im Dorfe

Es bellen die Hunde,
es rascheln die Ketten;
es schlafen die Menschen in ihren Betten,
träumen sich manches,
was sie nicht haben,
tun sich im Guten und Argen erlaben:
Und morgen früh ist alles zerflossen.

Je nun, sie haben ihr Teil genossen
und hoffen, was sie noch übrig ließen,
doch wieder zu finden auf ihren Kissen.

Bellt mich nur fort, ihr wachen Hunde,
laßt mich nicht ruh'n in der
Schlummerstunde!
Ich bin zu Ende mit allen Träumen –
was will ich unter den Schläfern säumen?

18. Der stürmische Morgen

Wie hat der Sturm zerrissen
des Himmels graues Kleid!
Die Wolkenfetzen flattern
umher im matten Streit.

Und rote Feuerflammen
zieh'n zwischen ihnen hin;
Das nenn' ich einen Morgen
so recht nach meinem Sinn!

kun tuuli leikkii lehdelläni
värisen minkä voin.

Ah, kun lehti putoaa maahan
putoaa toivo sen mukana;
Kaadun itsekin maahan,
itken toivoni haudalla.

17. Kylässä

Koirat haukkuvat,
ketjut kalisevat;
ihmiset nukkuvat sängyissään,
uneksivat jostain,
mitä heillä ei ole,
virkistyvät hyvästä ja pahasta:
Ja aamulla varhain kaikki on sulanut pois.

Ja niin, he ovat saaneet osansa
ja toivovat löytävänsä sen, minkä jättivät
taakseen vielä tyynyiltänsä.

Haukkukaa vain, valvovat koirat,
älkää antako minulle rauhaa
unen tunteina!
Olen uneni uneksinut –
Miksi viipyisin nukkujien joukossa?

Myrskyinen aamu

Kuinka myrsky onkaan repinyt
taivaan harmaan helman!
Pilvenriekaleet ajelehtivat
voimattomasti taistellen.

Ja punaiset tulenlieskat
iskevät niiden välistä;
Tällainen aamu
on juuri minun mieleeni!

Mein Herz sieht an dem Himmel
gemalt sein eig'nes Bild –
es ist nichts als der Winter,
der Winter, kalt und wild!

19. Täuschung

Ein Licht tanzt freundlich vor mir her,
ich folg' ihm nach die Kreuz und Quer;
ich folg' ihm gern und seh's ihm an,
daß es verlockt den Wandersmann.

Ach! wer wie ich so elend ist,
gibt gern sich hin der bunten List,
die hinter Eis und Nacht und Graus
ihm weist ein helles, warmes Haus
und eine liebe Seele drin –
nur Täuschung ist für mich Gewinn!

20. Der Wegweiser

Was vermeid' ich denn die Wege,
wo die ander'n Wand'rer gehn,
suche mir versteckte Stege durch
verschneite Felsenhöh'n?

Habe ja doch nichts begangen,
daß ich Menschen sollte scheu'n, –
welch ein törichtes Verlangen
treibt mich in die Wüsteneinen?

Weiser stehen auf den Wegen,
weisen auf die Städte zu,
und ich wand're sonder Maßen
ohne Ruh' und suche Ruh'.

Einen Weiser seh' ich stehen
unverrückt vor meinem Blick;
eine Straße muß ich gehen,
die noch keiner ging zurück.

Sydämeni näkee taivaalla
maalattuna oman kuvansa –
Se on vain talvi,
talvi, kylmä ja villi!

19. Harha

Valo tanssii ystävällisesti edelläni,
seuraa sitä ristiin rastiin;
seuraa sitä mielelläni ja huomaan kyllä,
että se houkuttelee kulkijaa mukaansa.

Ah! se, jolla on yhtä kurjaa kuin minulla,
antautuu mielellään värikkäälle
houkutukselle, joka jään ja yön ja kauhun
takaa näyttää hänelle valkean, lämpimän
talon ja armaan sielun siellä –
Vain harha on minulle voitto!

20. Tienviitta

Miksi välttelen teitä,
joilla toiset vaeltavat,
etsin piilopolkuja
lumisilta kallioilta?

En ole tehnyt mitään,
miksi minun pitäisi vältellä muita, –
mikä typerä kaipuu
ajaa minut erämaihin?

Tien reunoilla on viittoja,
viittaavat kaupunkeihin,
ja minä vaellan outoja reittejä
rauhattomasti rauhaa etsien.

Näen viitan,
liikkumattomana katseeni alla;
Minun on käytävä tielle,
jolta kukaan ei ole tullut takaisin.

21. Das Wirtshaus

Auf einen Totenacker
hat mich mein Weg gebracht;
Allhier will ich einkehren,
hab' ich bei mir gedacht.

Ihr grünen Totenkränze
könnt wohl die Zeichen sein,
die müde Wand'rer laden
ins kühle Wirtshaus ein.

Sind denn in diesem Hause
die Kammern all' besetzt?
Bin matt zum Niedersinken,
bin tödlich schwer verletzt.

O unbarmherz'ge Schenke,
doch weisest du mich ab?
Nun weiter denn, nur weiter,
mein treuer Wanderstab!

22. Mut!

Fliegt der Schnee mir ins Gesicht,
schüttl' ich ihn herunter.
Wenn mein Herz im Busen spricht,
sing' ich hell und munter.

Höre nicht, was es mir sagt,
habe keine Ohren;
fühle nicht, was es mir klagt,
Klagen ist für Toren.

Lustig in die Welt hinein
gegen Wind und Wetter!
Will kein Gott auf Erden sein,
sind wir selber Götter!

21. Majatalo

Hautuumaalle
on tieni minut tuonut;
Tänne haluan pysähtyä,
ajattelin itsekseni.

Te vihreät hautaseppeleet
voitte olla merkkejä,
jotka kutsuvat väsyneen vaeltajan
viileään majataloon.

Ovatko tässä talossa
kaikki huoneet täynnä?
Olen näännyksissä,
kuolettavasti haavoittunut.

Oi, armoton majatalo,
käännytätkö minut pois?
Eteenpäin siis, eteenpäin
uskollinen matkasauvani!

22. Uhma!

Kun lumi lentää kasvoilleni,
ravistan sen pois.
Kun sydämeni rinnassa puhuu,
laulan kirkkaasti ja iloisesti.

En kuule mitä se minulle sanoo,
sille minulla ei ole korvia;
en tunne, mitä se minulle valittaa,
valittaminen on typeryksille.

Iloisena maailmassa
tuulta ja ilmoja vastaan!
Kerran mikään jumala ei halua maan
päälle, olemme itse jumalia!

23. Die Nebensonnen

Drei Sonnen sah ich am Himmel steh'n,
hab' lang und fest sie angesehen;
und sie auch standen da so stier,
als wollten sie nicht weg von mir.

Ach, meine Sonnen seid ihr nicht!
Schaut Andren doch ins Angesicht!

Ja, neulich hatt' ich auch wohl drei;
nun sind hinab die besten zwei.
Ging nur die dritt' erst hinterdrein!
Im Dunkeln wird mir wohler sein.

24. Der Leiermann

Drüben hinterm Dorfe
steht ein Leiermann
und mit starren Fingern dreht er,
was er kann.

Barfuß auf dem Eise
wankt er hin und her
und sein kleiner Teller
bleibt ihm immer leer.

Keiner mag ihn hören,
keiner sieht ihn an,
und die Hunde knurren
um den alten Mann.

Und er läßt es gehen
alles, wie es will,
dreht und seine Leier
steht ihm nimmer still.

Wunderlicher Alter,
soll ich mit dir geh'n?
Willst zu meinen Liedern
deine Leier dreh'n?

23. Sivuauringot

Näin taivaalla kolme aurinkoa,
katsoin niitä pitkään ja vakaasti;
ja ne olivat siellä niin liikkumatta,
kuin ne eivät haluaisi luotani pois.

Ah, minun aurinkojani ette ole!
Katsokaa muiden kasvoihin!

Äsken minullakin oli kolme;
Nyt kaksi parasta on poissa.
Laskisipa nyt kolmaskin!
Pimeässä minun olisi parempi.

24. Kampiliiransoittaja

Tuolla kylän takana
on kampiliiransoittaja
ja sormet turtana
hän soittaa minkä voi.

Jäällä paljain jaloin
huojuu ees taas
ja pieni lautasensa
pysyy aina tyhjänä.

Kukaan ei halua häntä kuulla,
kukaan ei häntä katso,
ja koirat murisevat
vanhalle miehelle.

Hän antaa kaiken mennä
niin kuin menee,
hän soittaa, eikä
hänen kampiliiransa vaikene koskaan.

Outo vanhus,
tulisinko kanssasi?
Soittaisitko kampiliirallasi
minun laulujani?